

УСЛОВИЯ
ЗА ПРИЕМАНЕ НА СТУДЕНТИ
В НАЦИОНАЛНА МУЗИКАЛНА АКАДЕМИЯ
“Проф. ПАНЧО ВЛАДИГЕРОВ”

2018-2019

1. За обучение в Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров” (НМА) могат да кандидатстват чрез конкурс български граждани и граждани на Европейския съюз и Европейското икономическо пространство.

2. Местата, за които се приемат студенти, са по държавна поръчка.

3. В НМА студентите могат да изучават две специалности. Ако специалностите са в рамките на един факултет, студентът заплаща една пълна такса за обучение за едната специалност и 50% от таксата за другата. Ако са в два различни факултета, студентът заплаща две пълни такси за обучение.

4. Кандидат-студентите **/български граждани/** подават в съответната факултетна канцелария следните **документи за участие в приемните изпити:**

а) диплома за завършено средно образование – оригинал и ксерокопие (оригиналът се връща след сверка с ксерокопието). В случай, че дипломата не е изготвена към датата на подаване на документите, кандидат-студентът представя служебна бележка за успешно издържани държавни зрелостни изпити и предстоящо издаване на диплома за средно образование от съответното средно училище;

- български граждани, завършили средно образование **в чуждестранни училища**, подават легализирана, преведена и заверена диплома, както и **Удостоверение за признато средно образование, издадено от Регионалното управление по образованието;**

б) плик-молба по образец (закупува се от сградата на НМА на бул. „Евлоги и Христо Георгиеви” № 94);

в) документ за платена такса за явяване на кандидатстудентски изпити (**таксата се заплаща в счетоводството и касата на НМА на бул. „Евлоги и Христо Георгиеви“ № 94, ет. 3, ст. № 45 и № 46);**

5. Документите за кандидатстване и условията за приемане на студентите са съобразени с Наредбата на МОН за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България.

6. Чуждестранните граждани от страните на Европейския съюз и Европейското икономическо пространство кандидатстват при условията за приемане на български студенти.

7. Необходими **документи** за кандидатстване на **чужденци - граждани на Европейския съюз:**

а) **плик-молба по образец** (закупува се от сградата на НМА на бул. „Евлоги и Христо Георгиеви” № 94);

б) копие от дипломата за завършено средно образование и от приложението с оценките, в което е задължително да е вписана **оценка по музикална дисциплина**;

в) документ, издаден от компетентен орган, с който се удостоверява правото на кандидата да **продължи обучението си във висшите училища на страната, в която е придобито средното образование**;

г) удостоверение за признато средно образование, придобито в чужда държава, издадено от Регионалното управление по образованието /България/, съгласно Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците;

д) документ за владее на български език, издаден от висше училище на Република България;

е) медицинско свидетелство, издадено в едномесечен срок преди датата на кандидатстване;

ж) документ за платена такса за явяване на кандидатстудентски изпити (**таксата се заплаща в счетоводството и касата на НМА на бул. „Евлоги и Христо Георгиеви“ № 94, ет. 3, ст. № 45 и № 46**);

з) копие от документа за самоличност;

и) две снимки.

ВАЖНО! Документите по точка б), в) и е) трябва да бъдат легализирани, преведени на български език и заверени в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени, а при отсъствие на такива – по общия ред за легализациите, преводите и заверките на документи. Копията на документите трябва да притежават **оригинален апостил или оригинална консулска заверка, преводът на документите трябва да бъде заверен от Министерството на външните работи на Република България.**

Кандидат-студентите, които са преминали езикова и специализирана подготовка в подготвителен курс към Национална музикална академия, трябва да положат писмен и устен изпит по **БЪЛГАРСКИ ЕЗИК** през месец юни. **До конкурсни изпити се допускат само тези, които са издържали успешно изпитите по БЪЛГАРСКИ ЕЗИК.**

КАНДИДАТСТУДЕНТСКИ КОНСУЛТАЦИИ 2018 г.

Кандидатстудентските консултации в НМА "Проф. Панчо Владигеров" ще се проведат от 18 до 29 юни 2018 година включително. Всеки кандидат-студент може да вземе до 4 часа индивидуални занятия при един преподавател в Теоретико-композиторски и диригентски факултет, Инструментален факултет, Вокален факултет и Поп и джаз изкуство. Таксата за един учебен час, която кандидат-студентът трябва да заплати, е в размер на:

ИНДИВИДУАЛНИ ЗАНЯТИЯ	ГРУПОВИ ЗАНЯТИЯ
Професор – 30.00 лева	Професор – 25.00 лева
Доцент – 25.00 лева	Доцент – 20.00 лева
Гл. асистент – 20.00 лева	Гл. асистент – 18.00 лева
Корепетитор – 16.00 лева	Корепетитор – 15.00 лева

Записването за консултации става в стая № 18 А, ет. 1 в сградата, намираща се на бул. "Евлоги и Христо Георгиеви" № 94, телефон за връзка: 02 44 09 784. Таксата се заплаща в касата на НМА.

ПОЛЗВАНЕ НА СТУДЕНТСКО ОБЩЕЖИТИЕ

Кандидат-студентите могат да ползват студентско общежитие по време на подаването на документи, консултациите, провеждането на приемните изпити и записването, срещу следните документи:

- Документ за платена такса за консултации.
- и/или
- Документ за платена такса за приемни изпити.
- Кандидатстудентска карта.

Цени за нощувки в студентските общежития на НМА - бл. № 10 и бл. № 22 „б“:

Вид на помещението	За кандидат-студенти /България и ЕС/		За родители, придружители, /България и ЕС/	
	такса	общо с ДДС	такса	общо с ДДС
Стая с 1 легло	10,00 лв	12,00 лв	15,00 лв	18,00 лв
Стая с 2 легла (на легло)	7,50 лв	9,00 лв	12,50 лв	15,00 лв

ПРИЕМНИ ИЗПИТИ, ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕЖДАНЕ

1. Кандидатстудентските документи се подават в периода от 18 юни до 12:00 часа на 02 юли 2018 г.

2. Кандидатстудентските изпити ще се проведат от 03 до 05 юли 2018 г.

3. Кандидат-студентите се явяват на изпитите по ред, определен чрез служебен жребий един ден преди началото на приемните изпити.

4. При провеждане на изпитите:

а) Кандидат-студентите за Теоретико-композиторски и диригентски факултет:

- За специалностите „Теория на музиката“, „Композиция“, „Дирижиране” (хорово дирижиране; оперно-симфонично дирижиране, дирижиране духов оркестър), „Музикознание“ – ако получат оценка, по-ниска от среден (3.00) на изпита по солфеж и теория на музикалните елементи, не се допускат до изпита по пиано; получилите оценка по пиано, по-ниска от среден (3.00), не участват в класирането.

- За специалността „Педагогика на обучението по музика“ – ако получат оценка, по-ниска от среден (3.00) на изпита по солфеж и теория на музикалните елементи, не се допускат до изпита по инструмент или пеене; получилите оценка по инструмент или пеене, по-ниска от среден (3.00), не участват в класирането.

- За специалността „Звукорежисура, звуков и медиен дизайн“ – ако на първия етап от изпита получат оценка, по-ниска от среден (3.00), не се допускат до втория етап; ако на втори етап получат оценка, по-ниска от среден (3.00), не се допускат до трети етап; ако на трети етап получат оценка, по-ниска от среден (3.00), не участват в класирането.

б) Кандидат-студентите за **Инструментален факултет**, ако получат на изпита по специалността оценка, по-ниска от добър (4.00), не се допускат до участие в следващия конкурсен изпит. Оценяването на изпита по теория на музикалните елементи става с “да” или “не”. Балът на кандидат-студентите, получили оценка “не”, се намалява с една единица.

Държавният зрелостен изпит в музикалните училища по теория и практика (тест и специалност – инструмент и фолклорно пеене) се признава за приемен в Инструменталния факултет на НМА. Балът се образува от утроената оценка по специалността. Ако тя е по-ниска от добър (4.00), кандидатът няма право да участва в класирането и може да кандидатства в НМА, като се яви на приемен изпит. Оценката от теоретичния тест се приема за „да“, ако е над добър (4.00), и за „не“, ако е под добър (4.00). При оценка „не“ балът се намалява с една единица. Кандидатите придобиват право на участие в общата класация наравно с положилите кандидатстудентски изпити. Получилите общ бал, по нисък от 12, не участват в класирането.

в) Кандидат-студентите за **Вокалния факултет**:

– За специалността ”Класическо пеене” на I етап се оценяват с “да” или “не”. Кандидатите, получили оценка “не” на I етап или оценка, по-ниска от добър (4.00) на II или на III етап не се допускат до участие в следващите конкурсни изпити. Изпитът по

солфеж и теория на музикалните елементи се оценява с “да” и “не”. Балът на кандидат-студентите, получили оценка “не” на този изпит, се намалява с една единица.

– За **специалността “Музикално-сценична режисура”** кандидат-студентите, получили оценка, по-ниска от добър (4.00) на I етап, не се допускат до участие в следващия конкурсен изпит.

– За **специалността ”Поп и джаз инструментално изкуство”**, които се явяват с изпълнение на музикални инструменти, ако получат на изпита по специалността оценка, по-ниска от добър (4.00), не се допускат до участие в следващия конкурсен изпит. Оценяването на изпита по теория на музикалните елементи става с “да” или “не”. Балът на кандидат-студентите, получили оценка “не”, се намалява с една единица.

– За **специалността “Поп и джаз пеене”**, получили по пеене оценка, по-ниска от добър (4.00) на I или II етап, както и по актьорско майсторство, не се допускат до участие в следващите конкурсни изпити. Оценяването на изпита по солфеж и теория на музикалните елементи е с “да” или “не”. Балът на кандидат-студентите, получили оценка “не”, се намалява с една единица.

– За **специалността “Балетно изкуство – Балетна педагогика”** кандидат-студентите, получили оценка, по-ниска от добър (4.00) на I етап – практически изпит, отпадат от участие в следващия конкурсен изпит. Получилите оценка, по-ниска от добър (4.00) на II етап - теоретичен изпит, не участват в класирането.

ОБРАЗУВАНЕ НА БАЛА И КЛАСИРАНЕ НА КАНДИДАТ-СТУДЕНТИТЕ

Образуването на бала и класирането на кандидат-студентите се извършва както следва:

1. За Теоретико-композиторски и диригентски факултет:

а) за специалностите „Теория на музиката“, „Музикознание“, Дирижиране“ („Хорово дирижиране“, „Оперно-симфонично дирижиране“, „Дирижиране духов оркестър“), „Композиция“ – от сбора на удвоената оценка по солфеж и теория на музикалните елементи и оценката по пиано; кандидатите, получили общ бал, по-нисък от 12, не участват в класирането.

б) за специалността „Педагогика на обучението по музика“ – от сбора на удвоената оценка по солфеж и теория на музикалните елементи и оценката по инструмент или пеене; кандидатите, получили общ бал, по-нисък от 12, не участват в класирането.

в) за специалността „Звукорежисура, звуков и медиен дизайн“ – от сбора на оценките от трите етапа на изпита; кандидатите, получили общ бал, по-нисък от 12, не участват в класирането.

2. За Инструментален факултет: от утроената оценка от изпита по специалността или от държавния зрелостен изпит; кандидатите, получили общ бал, по-нисък от 12, не участват в класирането. Балът на кандидат-студентите, получили оценка “не” на изпита по

теория на музикалните елементи или оценка от теоретичния тест от ДЗИ по ниска от добър (4.00), се намалява с една единица.

3. За **Вокален факултет**:

а) За специалността *”Класическо пеене”* – от сбора на удвоената оценка от изпита по специалния предмет от II етап и оценката по актьорско майсторство от III етап; кандидатите, получили общ бал, по-нисък от 12, не участват в класирането; класирането на кандидатите е по реда на бала, отделно за следните гласове: сопрани, мецзосопрани, тенори, баритони, басы. Балът на кандидат-студентите, получили оценка “не” на изпита по солфеж и теория на музикалните елементи се намалява с една единица.

б) За специалността *”Музикално-сценична режисура”* – от сбора на удвоената оценка от писмената работа на I етап и оценката от изпита-събеседване от II етап; кандидатите, получили общ бал, по-нисък от 12, не участват в класирането;

в) За специалността *”Поп и джаз инструментално изкуство”* за кандидатите, които се явяват на конкурсен изпит с изпълнение на музикални инструменти – от утроената оценка по специалността; кандидатите, получили бал, по-нисък от 12, не участват в класирането. Балът на кандидат-студентите, получили оценка “не” на изпита по солфеж и теория на музикалните елементи се намалява с една единица.

г) За специалността *„Поп и джаз пеене”* – от сбора на оценките по пеене от I и II етап и оценката по актьорско майсторство от II етап; кандидатите, получили общ бал, по-нисък от 12, не участват в класирането. Класирането на всички кандидати за специалността е по реда на бала, отделно за всеки музикален инструмент или пеене. Балът на кандидат-студентите, получили оценка “не” на изпита по солфеж и теория на музикалните елементи се намалява с една единица.

д) За специалността *“Балетно изкуство – Балетна педагогика”* – от сбора на оценките от I и II етап; кандидатите, получили общ бал, по-нисък от 8, не участват в класирането.

ЗАПИСВАНЕ НА НОВОПРИЕТИТЕ СТУДЕНТИ

1. Записването на новоприетите студенти се извършва със Заповед на Ректора.
2. Списъците с новоприетите студенти ще бъдат обявени след 10:30 ч. на 06 юли 2018 г.
3. Записването ще се извърши на 6 юли от 10:30 до 12:00 ч. и от 13:00 до 15:00 часа и на 9 и 10 юли 2018 г. от 10:00 до 12:00 ч. и от 13:00 до 15:00 ч.
4. Незаписалите се без уважителни причини в определения срок губят придобитите студентски права.
5. Новоприетите студенти представят при записването си следните документи:
 - а) диплома за завършено средно образование – оригинал (остава в НМА до завършване на съответната степен на обучение), ако дипломата е издадена в чужбина – оригиналното Удостоверение от РУО за признато средно образование, придобито в чужбина и копие на дипломата с оригинален апостил, заверка и превод;
 - б) документ за платена семестриална такса, **таксата се заплаща само по банков път на следната сметка:**

Наименование: Национална музикална академия "Проф. Панчо Владигеров"

Банка: БНБ

Клон: София

Адрес на банката: пл. "Княз Александър I" № 1

IBAN сметка в лева: BG 97 BNBG 9661 3100 1764 01

BIC код: BNBGBGSD

В платежното нареждане се изписват задължително следните данни:

- трите имена **на студента**;
- факултет;
- курс;
- учебна година;
- семестър.

в) автобиография;

г) документи по утвърден образец, които включват:

- студентска книжка;
- студентска лична карта;
- именник;

- шест снимки паспортен формат;

д) документи, които се получават от факултетната канцелария:

- декларация за здравно осигуряване;
- декларация за запознаване с правилата за вътрешния ред в НМА;
- молба за разпределение по специален предмет;
- кредитен лист;

е) копие на лична карта.

Забележка: *Документите трябва да бъдат попълнени четливо и където е необходимо, да бъдат залепени снимки.*

Студентите се записват в следните канцеларии:

- за Теоретико-композиторски и диригентски факултет - *ет. 1, стая № 20;*
- за Вокален факултет - *ет. 1, стая № 14;*
- за Инструментален факултет и Поп и джаз изкуство - *ет. 4, стая № 61 А.*

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. За проявена недобросъвестност при обработката на кандидатстудентските документи, за неспазване на установения ред при оценяването на писмените работи, класирането и записването на студентите, членовете на комисиите се наказват съгласно Закона за висшето образование, а лицата от административния персонал – съгласно КТ.

2. Кандидат-студентите, представили документи с невярно съдържание, направили опит да дадат невярна информация при попълването на кандидатстудентските си документи или да заблудят приемните комисии и ръководството на НМА, се отстраняват от участие в конкурса и се уведомява прокуратурата за търсене на наказателна отговорност.

3. Молбите и жалбите на всички кандидат-студенти се отправят до Ректора на НМА до 6 юли 2018 г. вкл. Ректорът дава окончателно решение по всички кандидатстудентски молби и жалби в съответствие със Закона за висшето образование и условията за приемане на студенти в НМА до 10 юли 2018 г.

ФАКУЛТЕТИ и СПЕЦИАЛНОСТИ

В Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ се провеждат приемни изпити по следните **СПЕЦИАЛНОСТИ**:

ТЕОРЕТИКО-КОМПОЗИТОРСКИ И ДИРИЖЕНТСКИ ФАКУЛТЕТ

„Теория на музиката“ – 5 години, редовно обучение, ОКС „МАГИСТЪР“ след средно образование;

„Композиция“ – 5 години, редовно обучение, ОКС „МАГИСТЪР“ след средно образование;

„Дирижиране“ (хорово дирижиране; оперно-симфонично дирижиране; дирижиране духов оркестър) – 5 години, редовно обучение, ОКС „МАГИСТЪР“ след средно образование;

„Музикознание“ – 5 години, редовно обучение, ОКС „МАГИСТЪР“ след средно образование;

Забележка: Приемът на студенти за специалностите „Теория на музиката“, „Композиция“, „Дирижиране“ (хорово дирижиране; оперно-симфонично дирижиране, дирижиране духов оркестър), „Музикознание“ става в общ теоретичен курс. Профилиращи изпити за специалностите „Композиция“, „Дирижиране“ (хорово дирижиране; оперно-симфонично дирижиране, дирижиране духов оркестър), „Музикознание“ се полагат в края на първата учебна година. Не се изискват профилиращи изпити за специалността „Теория на музиката“.

„Педагогика на обучението по музика“ – 4 години, редовно обучение, ОКС „БАКАЛАВЪР“;

„Звукорежисура, звуков и медиен дизайн“ – 4 години, редовно обучение, ОКС „БАКАЛАВЪР“.

ИНСТРУМЕНТАЛЕН ФАКУЛТЕТ

„Инструментално изкуство – вид инструмент“: пиано, акордеон, цигулка, класическа китара, виола, виолончело, контрабас, арфа, келтска арфа, флейта, обой, кларинет, фагот, валдхорна, тромпет, цугтромбон, туба, тенорхорн, баритонхорн, ударни инструменти – 4 години, редовно обучение, ОКС „БАКАЛАВЪР“.

„Фолклорно инструментално/вокално изкуство – вид инструмент/пеење“: тамбура, гъдулка, гайда, кавал, фолклорно пеење – 4 години, редовно обучение, ОКС „БАКАЛАВЪР“.

ВОКАЛЕН ФАКУЛТЕТ

“Класическо пеење” – 4 години, редовно обучение, ОКС „БАКАЛАВЪР“.

“Музикално-сценична режисура” – 4 години, редовно обучение, ОКС „БАКАЛАВЪР“.

“Поп и джаз инструментално изкуство” – пиано, акордеон, флейта, саксофон, тромпет, цугтромбон, китара, баскитара, контрабас, ударни инструменти – 4 години, редовно обучение, ОКС „БАКАЛАВЪР“.

“Поп и джаз пеење” – 4 години, редовно обучение, ОКС „БАКАЛАВЪР“.

“Балетно изкуство – Балетна педагогика” – 5 години, задочно обучение, ОКС „БАКАЛАВЪР“.

Забележка: НМА предлага обучение за придобиване на ОКС „МАГИСТЪР след БАКАЛАВЪР“ за всички специалности. Условията за приемане на студенти в магистърските програми не се разглеждат в настоящия Справочник.

ПРОГРАМИ
ЗА ПРИЕМНИТЕ ИЗПИТИ
В НАЦИОНАЛНА МУЗИКАЛНА АКАДЕМИЯ

ТЕОРЕТИКО-КОМПОЗИТОРСКИ И ДИРИЖЕНТСКИ ФАКУЛТЕТ

Приемът на студенти в специалностите „ТЕОРИЯ НА МУЗИКАТА“, „КОМПОЗИЦИЯ“, „ДИРИЖИРАНЕ“ (ХОРОВО ДИРИЖИРАНЕ; ОПЕРНО-СИМФОНИЧНО ДИРИЖИРАНЕ, ДИРИЖИРАНЕ ДУХОВ ОРКЕСТЪР), „МУЗИКОЗНАНИЕ“ става в общ теоретичен курс. В края на първата учебна година се полагат профилиращи изпити за специалностите „КОМПОЗИЦИЯ“, „ДИРИЖИРАНЕ“ (ХОРОВО ДИРИЖИРАНЕ; ОПЕРНО-СИМФОНИЧНО ДИРИЖИРАНЕ; ДИРИЖИРАНЕ ДУХОВ ОРКЕСТЪР) и „МУЗИКОЗНАНИЕ“. Не се изискват профилиращи изпити за специалността „Теория на музиката“.

Приемни изпити:

I. СОЛФЕЖ И ТЕОРИЯ НА МУЗИКАЛНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ

1. Изпяване на два солфежа, определени чрез жребий по време на изпита, в тоналност до два знака, с алтерации, по зададен тон „ла“.
2. Познаване, построяване и изпяване на ладове, интервали и акорди (видове тризвучия и мажорно-малкия септакорд и техните обръщения) по зададен тон.
3. Нотиране на виолинов, алтов, теноров и басов ключ.

II. ПИАНО

1. Първа част из соната по избор от Хайдн, Моцарт или Бетовен.
2. Пиеса по избор на кандидата (без ограничения за епохи и стилове).

Забележка: Произведенията се изпълняват наизуст.

СПЕЦИАЛНОСТ „ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО МУЗИКА“

Приемни изпити:

I. СОЛФЕЖ И ТЕОРИЯ НА МУЗИКАЛНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ

1. Познаване, построяване и изпяване по зададен тон на: интервали; видовете тризвучия и техните обръщения; разновидности на мажора и минора.
2. Изпяване на солфеж, определен чрез жребий по време на изпита, в тоналности до един знак, с алтерации, по зададен тон „ла“.

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МУЗИКАЛЕН ИНСТРУМЕНТ (КЛАСИЧЕСКИ ИЛИ НАРОДЕН) ИЛИ ПЕЕНЕ (КЛАСИЧЕСКО, ПОП И ДЖАЗ, НАРОДНО)

Кандидатите изпълняват две творби с времетраене до 10 минути:

- класически инструменти: пиано, флейта, обой, кларинет, фагот, валдхорна, тромпет, цугтромбон, туба, цигулка, виола, виолончело, контрабас, китара, акордеон, маримба, вибрафон, ксилофон
- народни инструменти – кавал, гъдулка, гайда, тамбура.

***Заб.** Произведенията се изпълняват наизуст. За Класически инструмент и за Класическо и Поп и Джаз пеене кандидатите по желание си осигуряват съпровод, а за Народен инструмент и Народно пеене кандидатите се явяват без съпровод.*

СПЕЦИАЛНОСТ „ЗВУКОРЕЖИСУРА, ЗВУКОВ И МЕДИЕН ДИЗАЙН“

Приемни изпити:

Първи етап:

Писмен изпит-тест за проверка на знанията по специалността по темите от конспекта. Тестът се провежда в рамките на 2 астрономически часа.

Втори етап:

Изпълнение на музикален инструмент (класически или народен) или пеене (класическо, поп и джаз, народно). Кандидатите изпълняват две творби с времетраене до 10 минути:

- класически инструменти: пиано, флейта, обой, кларинет, фагот, валдхорна, тромпет, цугтромбон, туба, цигулка, виола, виолончело, контрабас, китара, акордеон, маримба, вибрафон, ксилофон
- народни инструменти – кавал, гъдулка, гайда, тамбура

***Заб.** Произведенията се изпълняват наизуст. За Класически инструмент и за Класическо и Поп и Джаз пеене кандидатите по желание си осигуряват съпровод, а за Народен инструмент и Народно пеене кандидатите се явяват без съпровод.*

Трети етап:

Събеседване с комисията. Проверка на слуховата подготовка на кандидатите чрез специфични музикални примери, които имат за цел да проверят способността им за музикално и техническо диференциране, познаването на общата музикална терминология,

музикалните инструменти и ансамбли от класическия и поп спектър. Ще бъдат задавани въпроси от областта на музикалната акустика, звукотехниката и компютърните науки.

ТЕМИ ЗА ТЕСТА:

1. Физически характеристики на звука – дефиниции и основни понятия.
2. Пространствена акустика. Разпространение на звуковите вълни. Интерференция и дифракция.
3. Електроакустични преобразуватели – микрофони и високоговорители. Видове, характеристики, приложение.
4. Пространствени звукови формати – моно, стерео, сърраунд. Базова характеристика, особености, приложение.
5. Компютърни системи. Хардуер и софтуер. Периферни устройства.
6. Кабели и конектори за звук и видео.
7. MIDI и електронни музикални технологии. Характеристика, приложения, употреба.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Ballou, Glen M. Handbook for Sound Engineers. Fourth edition, Elsevier Inc., 2008.
2. Huber, David M., Runstein, Robert E. Modern Recording Techniques. 7th edition, Elsevier Inc., 2010.
3. Eargle, John. The Microphone Book. Elsevier Inc., 2005.
4. Eargle, John. Loudspeaker Handbook. Springer International Publishing AG, 2003.
5. Маляков, Славчо. Обща звукотехника. София, Музика, 1985.
6. Маляков, Славчо. Електроакустични преобразуватели. София, "Музика", 1977.
7. Маляков, Славчо. Студийна акустика. София, "Музика", 1979.
8. Георгиев, Емил. Музикална акустика. София, "Наука и изкуство", 1975.
9. Малиновски, Георг. Стерефоничен запис и възпроизвеждане. София, "Техника", 1986.
10. Кусев, Алекси. Музикална акустика, 1 ч. София, НБУ, 2011.
11. Кусев, Алекси. Пространствена акустика. София, НБУ, 2011.

ИНСТРУМЕНТАЛЕН ФАКУЛТЕТ

I. Изпит по специалността.

II. Устен изпит по теория на музикалните елементи, който включва:

а) Развиване на въпрос, определен чрез жребий по време на изпита по следния конспект:

1. Свойства на тона.
2. Музикална система. Разпределение на тоновия обем на октавови групи.
3. Диатонични и хроматични цели тонове и полутонове. Енхармонизъм.
4. Записване на тоновете трайности.
5. Особено деление на двуделните и триделни нотни стойности (дуоли, триоли, квартоли и др.).
6. Записване височината на тоновете. Нотни ключове.
7. Ритъм, метрум, размер и такт. Видове метруми и размери.
8. Синкоп. Видове синкопи.
9. Лад, тоналност, гама.
10. Разновидности на мажора и минора.
11. Старинни ладове.
12. Интервали.
13. Акорди. Видове тризвучия и четиризвучия и техните обръщения.
14. Темпо. Видове темпа и отклонения.
15. Динамика и динамични знаци.
16. Украшения.

б) Нотиране и четене на виолинов, алтов, теноров и басов ключ.

в) Познаване на интервали (мелодични и хармонични), акорди (видове тризвучия и мажорно малкия септакорд и техните обръщения), разновидности на мажора и минора и старинни ладове, както и тяхното построяване и изпяване по зададен основен тон.

ПРОГРАМА

за изпитите по специалности

ПИАНО

1. Й. С. Бах – Прелюдия и fuga из “Добре темперираното пиано”.
2. Класическа соната.
3. Романтическа пиеса (до 15 минути).
4. Българско произведение.

Забележка: Произведенията се изпълняват наизуст.

АКОРДЕОН

1. Две различни по стил пиеси:
 - полифонична;
 - циклична.
2. Жанрова пиеса.

Забележка: Произведенията са по избор на кандидата.

ЦИГУЛКА

1. Всички гами и арпежи в три октави едногласно, както и терци, сексти, октави и децими в две октави. Гамата се определя чрез жребий по време на изпита.
2. Етюд, каприз или две контрастни части из соната или партита от Й. С. Бах за соло цигулка по избор на кандидата.
3. Първа част из концерт от Моцарт или Хайдн.
4. Първа или втора и трета част из концерт или крупна майсторска пиеса с клавирен съпровод по избор на кандидата.

Забележка: Произведенията се изпълняват наизуст.

КЛАСИЧЕСКА КИТАРА

1. Полифонична пиеса от Й. С. Бах, С. Л. Вайс или Дж. Дауланд.
2. Virtuozен етюд от Ф. Сор, М. Джулиани, Д. Агуадо или Ф. Карули.
3. Сонатно алегро по избор на кандидата.
4. Романтическа или съвременна пиеса по избор на кандидата.

Забележка: Произведенията се изпълняват наизуст.

ВИОЛА

1. Гами и разложени акорди в три октави, определени чрез жребий по време на изпита.
2. Един етюд по избор на кандидата от трудността на Кройцер, Роде, Донт, Кампаньоли, Хофмайстер.
3. Й. С. Бах – две части (бавна и бърза) от цигулковите соло сонати и партити или виолончеловите соло сюити.
4. Концерт – I част или II и III част от: Щамиц, Хофмайстер, Ванхал и други от същата трудност.
5. Пиеса от български автор по избор на кандидата.

Забележка: Произведенията се изпълняват наизуст.

ВИОЛОНЧЕЛО

1. Гами и разложени акорди в три октави, определени чрез жребий по време на изпита. Една гама в терци, сексти и октави по избор на кандидата.
2. Един етюд по избор на кандидата от: Попер, Пиати, Серве, Бекер, Букник и други от същата трудност.
3. Концерт – I част или II и III част по избор на кандидата от: Бокерини, Хайдн, Сен Санс, Лало и други.
4. Й. С. Бах – бавна и бърза част из сюита за соло виолончело.
5. Пиеса по избор на кандидата.

Забележка: Произведенията се изпълняват наизуст.

КОНТРАБАС

1. Гами и разложени акорди в три октави, определени чрез жребий по време на изпита.
2. Етюд по избор на кандидата от трудността на Е. Щорх, Й. Храбе, Е. Нани, Н. Николов.
3. Концерт – I част или II и III част от: Вивалди, Хофмайстер, Ванхал, К. Дитерсдорф и други.
4. Й. С. Бах – една част от сюита за соло виолончело (преработка издание на Т. Тошев) по избор на кандидата.
5. Пиеса по избор на кандидата.

Забележка: Произведенията се изпълняват наизуст.

АРФА

1. Предкласическа пиеса по избор на кандидата.
2. Концерт – I част или II и III част по избор на кандидата.
3. Етюд по избор на кандидата.
4. Глинка – “Ноктюрно”.

Забележка: Произведенията се изпълняват наизуст.

КЕЛТСКА (БЕЗПЕДАЛНА) АРФА

1. Един етюд от А. Кастнер – Es dur или Н. Бокса – C dur.
2. Една пиеса от Самуел Прат – Прелюд № 1 G dur или Ал. Скарлати – едночастна соната – D dur.
3. Г. Фр. Хендел – Концерт B dur, I ч. или II и III ч.
4. Концертна пиеса от Ани Шалан – „Водопад“ или Елица Александрова – „Навино хоро“ – из цикъл за безпедална арфа „Песни от Тракия“, или Ал. Хаселманс – „Мечтание“.

ФЛЕЙТА

1. Етюд № 17 от Й. Андерсен (Томашевски IV тетрадка).
2. А. Вивалди – Соната № 6 в сол минор, I и II част.
3. В. А. Моцарт – Концерт № 1 KV 313 в сол мажор, I част с каденца.
4. Виртуозна пиеса по избор на кандидата.

ОБОЙ

1. Ф. Ферлинг – Етюд № 18, оп. 31.
2. Г. Ф. Телеман – Соната в сол минор, I и II част.
3. Й. Хайдн – Концерт в до мажор, I част с каденца.
4. Пиеса по избор.

КЛАРИНЕТ

1. Задължителен етюд: Сава Димитров – Етюд № 8 от IV тетрадка “Етюди за кларинет”.
2. В. А. Моцарт – Концерт в ла мажор, I и II част.
3. Виртуозна пиеса от чуждестранен автор по избор на кандидата.
4. Виртуозна пиеса от български автор по избор на кандидата.

ФАГОТ

1. Етюд по избор на кандидата.
2. А. Вивалди – Концерт, I част по избор на кандидата.
3. Соната – I и II част по избор на кандидата.
4. Пиеса от български или чуждестранен автор по избор на кандидата.

ВАЛДХОРНА

1. Гами и разложени акорди, определени чрез жребий по време на изпита.
2. Копраж – Етюди с транспорт I тетрадка, № 8, 12, 16, 17, 18, 21.
3. Пиеса по избор на кандидата.
4. Моцарт – Концерт № 3, I част с каденца.

ТРОМПЕТ

1. Гама и разложени акорди, определени чрез жребий по време на изпита.
2. Гедике – Концертен етюд.
3. Уйлямс – Етюди за транспониране (по жребий).
4. Пиеса по избор на кандидата.
5. Хумел – Концерт, I част.

ЦУГТРОМБОН

1. Гама и разложени акорди, определени чрез жребий по време на изпита.
2. Григориев – Етюд № 27.
3. Боцца – “В памет на Бах”.
4. Пиеса по избор на кандидата.
5. Филип Павлов – Концерт № 1, I част.

ТУБА

1. Гама и разложени акорди, определени чрез жребий по време на изпита.
2. Георги Тодоров – Етюд № 1 от “Етюди за туба”, I част.
3. Пиеса по избор на кандидата.
4. Телеман – Соната, I и II част.
5. Лебедев – Концерт.

ТЕНОРХОРН (БАСФЛИГОРНА)

1. Гама по жребий
2. Етюд № 19 от „Избрани етюди за тромпет“ (А. Дюлгероv)
3. Ж. Пурре – Концертино № 1 или № 3
4. Пиеса или соната по избор

БАРИТОНХОРН

1. Гама по жребий
2. Б. Григориев – Етюд № 17
3. Н. Римски-Корсаков – Концерт, първа част
4. Пиеса или соната по избор

УДАРНИ ИНСТРУМЕНТИ

1. Гама и акорди, определени чрез жребий по време на изпита.
2. Зигфрид Финк – Соната за малък барабан, I част.
3. Добри Палиев – “Граовско” из „Сюита за соло тимпани”.
4. Пиеса за ксилофон, вибрафон или маримба по избор на кандидата.

Фолклорни инструменти и Фолклорно пеене

ТАМБУРА

1. Автентична мелодия от фолклорна област.
2. Една пиеса по избор на кандидата.

ГЪДУЛКА

1. Автентична мелодия от фолклорна област.
2. Една пиеса по избор на кандидата.

ГАЙДА

1. Автентична мелодия от фолклорна област.
2. Една пиеса по избор на кандидата.

КАВАЛ

1. Автентична мелодия от фолклорна област.
2. Една пиеса по избор на кандидата.

ФОЛКЛОРНО ПЕЕНЕ

1. Автентична песен от фолклорна област.
2. Една песен по избор на кандидата.

ВОКАЛЕН ФАКУЛТЕТ **СПЕЦИАЛНОСТ “КЛАСИЧЕСКО ПЕЕНЕ”**

Първи етап

Изпълнение на песен или ария от опера, оперета или мюзикъл от чуждестранен автор по избор на кандидата.

Втори етап

1. Изпълнение на ария от опера, оперета или мюзикъл по избор на кандидата, различна от тези на I етап, и произведение от български композитор.

2. Разпяване (по преценка на комисията).

Забележка: Ариите, които кандидатът изпълнява на I и II етап, да бъдат из опери и кантатно-ораториални творби на композитори от XVII, XVIII, XIX, XX и XXI век.

Трети етап

I. Актьорско майсторство:

а) изпълнение на стихотворение, басня или монолог (по избор на кандидата);

б) сценично изпълнение на речитатив (монологичен или диалогичен – секко или акомпаниято), ария или дует из опери от XVIII или XIX век, или ария или речитативен откъс из опера на XX век;

Задължително е изпълнението да бъде на български език.

Забележки:

– Когато за съответната опера не съществува художествен превод, речитативът или арията от нея могат да бъдат изпълнени на оригинален език, като кандидатът е длъжен да знае буквалния им превод. Да не се използва произведение, пято на предишните турове.

– Примерни речитативи, арии и дуети за различните видове гласове са приложени по-долу в Справочника.

– За улесняване на кандидатите при избор на басня или монолог се препоръчват следните издания:

“Художествено слово” – монолози от пиеси, изд. “Наука и изкуство”, 1992 г., София;

“Художествено слово” – басни, изд. “Наука и изкуство”, 1986 г., София.

в) изпълнение на два танца – един народен и един по избор, различен от народния, предварително подготвени от кандидата.

***Забележка:** Кандидатите са длъжни да си осигурят акомпанимент /акомпаниятор или запис на дигитален носител, смартфон, CD диск, memory stick или др./*

II. Проверка на познанията по солфеж и теория на музикалните елементи, която включва:

- а) пеене от пръв поглед в тоналности до два знака;
- б) въпроси по теория на музикалните елементи по следния конспект:
 1. Разпределение на тоновия обем по октави.
 2. Ритъм, метрум, размер и такт.
 3. Лад, тоналност, гама, квинтов и квартов кръг.
 4. Разновидности на мажора и минора.
 5. Интервали.
 6. Динамични знаци.
 7. Темпа и отклонения.

ПРИМЕРНИ МОНОЛОГИЧНИ РЕЧИТАТИВИ

СОПРАН

1. Моцарт – Речитатив на Деспина из оп. ”Така правят всички жени”, с.71-72, изд.”Петерс”;
2. Моцарт – ”Сватбата на Фигаро”, речитатив на Сузана преди ария № 27 от IV действие, с.277-278, изд. ”Петерс”;
3. Моцарт – ”Сватбата на Фигаро”, речитатив на Графинята из III действие на операта (№ 19);
4. Чимароза – ”Тайният брак”, речитатив на Каролина из II действие на операта (сцена XII, с.16);
5. Верди – ”Трубадур”, речитатив на Леонора из VII картина на операта (№ 12 – след излизането на Руиц, до арията);
6. Верди – ”Бал с маски”, речитатив на Амелия из II действие, (д. № 7, с.116-120, до началото на арията), изд. ”Петерс “;
7. Верди – ”Травиата”, четене на писмото и речитатива преди арията на Виолета из IV картина (IV сцена, № 16);
8. Масне – ”Манон”, речитатив към арията на Манон из I действие (от ”...да остана тук...” до ”Уви, Манон”);
9. Гуно – ”Фауст”, речитатив на Маргарита из III действие, с.106-110, до началото на ария № 14, изд.”Петерс”;
10. Гуно – ”Фауст”, ”Маргарита на чекръка”, IV действие, с.152-156, до началото на арията, изд. ”Петерс”;
11. Бизе – ”Ловци на бисери”, речитатив на Лейла преди арията ѝ от II действие и други, по избор на кандидатката.

МЕДЗОСОПРАН

1. Росини – ”Италианката в Алжир”, речитатив на Изабела, с.245-246, изд. ”Рикорди”.
2. Росини – ”Пепеляшка”, речитатив на Анжелина из II действие, с.272-274, до репликата на Тизба ”О, лошо време”, изд. ”Рикорди”.
3. Бизе – ”Кармен”, речитатив на Кармен из III действие (”Сега да гадая и аз...” до арията на картите).
4. Чайковски – ”Дама пика”, речитатив на Графинята из IV картина (№16 – ”Ах, омръзна ми тоз свят” до ”Как ясно всичко виждам”, вкл. и други, по избор на кандидатката).

ТЕНОР

1. Моцарт – ”Вълшебната флейта”, речитатив на Тамино (№ 8 финал, с.79-81, до влизането на Жреца), изд. ”Музика”, Москва,1982 г.
2. Доницети – ”Любовен еликсир”, речитатив на Неморино из I действие (сцена VII, сцена VIII), изд. ”Рикорди”.
3. Доницети – ”Дъщерята на полка”, речитатив на Тонио из I действие (от ”Ето и мен най-сетне...” до началото на каватината), изд. ”Рикорди”.
4. Доницети – ”Лучия ди Ламермур”, речитатив на Едгардо към финалната ария из II действие с оркестровото встъпление, изд. ”Рикорди”.
5. Гуно – ”Фауст”, речитатив на Фауст из I действие, с.13-15, до появата на Мефистофел, изд. ”Петерс”.
6. Верди – ”Травиата”, речитатив на Алфред из II действие (№ 7) и други, по избор на кандидата.

БАРИТОН

1. Моцарт – ”Сватбата на Фигаро”, речитатив на граф Алмавива из III действие (№ 17), IV сцена.
2. Росини – ”Брачната полица”, речитатив на Тобиа Мил, сцена 15.
3. Росини – ”Севилският бръснар”, речитатив на Фигаро (непосредствено след арията на Фигаро до репликата на граф Алмавива ”Що виждам, не се ли лъжа”).
4. Доницети – ”Дон Паскуале”, речитатив на Малатеста из III действие, преди дуета с Дон Паскуале и други, по избор на кандидата.

БАС

1. Перголези – ”Слугинята господарка”, речитатив на Уберто (№ 6).
2. Моцарт – ”Сватбата на Фигаро”, речитатив на Фигаро из I действие (№ 2, II сцена).
3. Моцарт – ”Сватбата на Фигаро”, речитатив на Фигаро из IV действие (№ 26, VIII сцена).
4. Моцарт – ”Така правят всички жени”, речитатив на Дон Алфонсо, с.69-79, изд. ”Петерс”.
5. Моцарт – ”Така правят всички жени”, речитатив на Дон Алфонсо, с.87-89, изд. ”Петерс”.
6. Доницети – ”Дон Паскуале”, речитатив на Дон Паскуале из III действие, с.157 - 159, изд. ”Рикорди” и други, по избор на кандидата.

ПРИМЕРНИ ДИАЛОГИЧНИ РЕЧИТАТИВИ

ПРИМЕРНИ ДУЕТИ

1. Моцарт – ”Сватбата на Фигаро” (Дуети на Сузана и Фигаро; Сузана и Марцелина; Сузана и Керубино; Сузана и граф Алмавива; Графинята и Сузана).
2. Моцарт – ”Вълшебната флейта” (дует на Папагено и Папагена; дует на Памина и Папагено).
3. Росини – ”Севилският бръснар” (дует на Розина и Фигаро – първата половина).
4. Доницети – ”Любовен еликсир” (дуети на Адина и Неморино – първите половици; дует на Белкоре и Неморино – първата половина).
5. Николай – ”Веселите уиндзорки” (дует на г-жа Флут и г-жа Райх – първата половина).

Забележка: Партньорите за диалогичните речитативи и дуети се осигуряват от кандидатите измежду студентите от Вокалния факултет или кандидат-студенти.

ПРИМЕРНИ АРИИ

СОПРАН

1. Моцарт – ”Сватбата на Фигаро”, ария на Барбарина из IV д. ”Аз нещастна я загубих...”.
2. Моцарт – ”Сватбата на Фигаро”, ария на Сузана из IV д. ”Наближава часът на...”.
3. Гуно – ”Фауст”, ария на Маргарита (Балада за Тулския цар) с речитатива ”Бих искала да зная...”.
4. Масне – ”Манон”, ария на Манон из I д. ”Да постоя, щом като трябва...”.

МЕДЗОСОПРАН

1. Росини – ”Пепеляшка”, Песен на Анжелина из последно действие с речитатива ”Нявга цар един живял...”.
2. Гуно – ”Фауст”, ария на Зибел из III д. ”Разкажете и вий...”.
3. Бизе – ”Кармен”, Хабанера из I д. ”Свойта любов да дам...”.

ТЕНОР

1. Верди – ”Риголето”, песен на Херцога из IV д. ”Лека безгрижна...”.
2. Верди – ”Травиата”, ария на Алфред из II д. ”Далеч от нея за мене радост няма...”.
3. Гуно – ”Фауст”, ария на Зибел из III д. ”Разкажете и вий...”.

БАС И БАРИТОН

1. Моцарт – ”Дон Жуан”, ария на Лепорело из I д. ”Ден и нощ покой не знам...”.
2. Моцарт – ”Отвлечане от сарая”, ария на Осмин из I д. ”Щом жената те обича...”.
3. Моцарт – ”Вълшебната флейта”, ария на Папагено из II д. ”Жена или девойка...”.
4. Моцарт – ”Сватбата на Фигаро”, ария на Фигаро из I д. ”Щом да танцува графчето иска...”.
5. Пучини – ”Бохеми”, ария на Колин из IV д. ”О, дреха моя верна...”.
6. Доницети – ”Дон Паскуале”, ария на Малатеста из I д. ”Тя притежава дивен лик...” и други, по избор на кандидата.

СПЕЦИАЛНОСТ “МУЗИКАЛНО-СЦЕНИЧНА РЕЖИСУРА”

Първи етап

Писмен анализ на спектакъл от репертоара на българските оперни и оперетни театри, реализирани през 2016-2018 г., по избор на кандидата.

Анализът трябва да обхваща историята и музикалната драматургия на произведението, анализ на работата на режисьора с диригента, художника и хореографа. Анализ на работата на режисьора с актьорите и хора, техническите сътрудници и осветлението.

Забележка: Писменият изпит е с продължителност 4 часа.

Втори етап

Изпит-събеседване:

- по писмената работа, както и на тема: „Специфични проблеми в професията на режисьора в музикалния театър (опера, оперета, мюзикъл, вариете)“;
- устен анализ и събеседване по едно от зададените музикално-сценични произведения. Стилкови и жанрови характеристики, музикално-драматургична проблематика, вокални и актьорски специфики на образите в произведението. Режисьорски рефлексии.
 - оперите „Сватбата на Фигаро“ - В. А. Моцарт; „Севилският бръснар“ – Дж. Росини „Травиата“ - Дж. Верди; „Бохеми“ - Дж. Пучини;
 - оперетата „Царицата на чардаша“ - Имре Калман;
 - мюзикълът „Службогонци“ - П. Хаджиев.

Примерна литература:

1. **Аберт, Г.** В. А. Моцарт, ч. 2, кн. 1. Москва, Музыка 1989. /“Сватбата на Фигаро“/
2. **Каракостова, Р.** Идеята Държавен музикален театър и проекцията ѝ в националния репертоар до края на ХХ век. София, Марс 09, 2012. /„Службогонци“/
3. **Левашева, О.** Пуччини и его современники. Москва, Сов. композитор, 1980. /„Бохеми“/
4. **Marchesi, G.** L'opera lirica. Guida storico-critica dalle origini al novecento. Ricordi/Guinti, Stampato in Firenze, 1986.
5. **Михеева, Л., А. Орелович.** В света на оперетата. София, Музыка, 1983.
6. **Сагаев, Л.** Книга за операта. София, Музыка, 1976.
7. **Станиславский** – реформатор оперного искусства. Материалы, документы. Москва, Музыка, 1977. /„Бохеми“, „Севилският бръснар“/

ПОП И ДЖАЗ ИЗКУСТВО

За специалността “Поп и джаз инструментално изкуство” и “Поп и джаз пеене” кандидатите се явяват на приемните изпити с изпълнение на музикални инструменти или с пеене.

ПОП И ДЖАЗ ИНСТРУМЕНТАЛНО ИЗКУСТВО

Първи етап

Практически изпити (изпълнение на музикален инструмент) по поместената по-долу програма.

Втори етап

Устен изпит по солфеж и теория на музикалните елементи, който включва:

а) изпяване на солфеж в тоналност до два знака, с алтерации, по зададен тон „ла”;

б) въпроси по теория на музикалните елементи по следния конспект:

1. Разпределение на тоновия обем по октави.
2. Диатонични и хроматични цели тонове и полутонове. Енхармонизъм.
3. Лад, тоналност и гама. Квинтов и квартавов кръг.
4. Разновидности на мажора и минора.
5. Нотни ключове.
6. Интервали.
7. Синкоп. Видове синкопи.
8. Акорди. Видове тризвучия, четиризвучия и техните обръщения.

в) познаване и построяване на интервали (мелодични, хармонични), акорди (видове тризвучия и мажорно-малкия септакорд и техните обръщения) и разновидности на мажора и минора, както и тяхното построяване по зададен тон.

ПРОГРАМА ЗА ИЗПИТИТЕ ПО СПЕЦИАЛНОСТТА “ПОП И ДЖАЗ ИНСТРУМЕНТАЛНО ИЗКУСТВО”

ПИАНО

1. Й. С. Бах – прелюд и фуга из “Добре темперираното пиано” или две инвенции по избор.
2. Пиеса в стил и автор по избор – романтизъм, импресионизъм, съвременна музика.
3. Жанрова пиеса – по избор.
4. Джаз пиеса и импровизации върху блус схема до 2 знака.

АКОРДЕОН

1. Полифонична пиеса по избор на кандидата.
2. Две части от циклично произведение – бавна и бърза.
3. Жанрова пиеса по избор на кандидата.

ФЛЕЙТА

1. Ернесто Кьолер – етюд № 7 оп. 33 из III тетрадка и гами до 4 знака.
2. Й. С. Бах – Соната № 5, I и II част или Моцарт – концерт за флейта, I и II част.
3. Dave Brubeck – “Take five” .
4. Жанрова пиеса с импровизация – по избор.

САКСОФОН

1. Lenny Nihouse – етюд по избор на кандидата и гами до 4 знака .
2. Л. Винчи – соната, I част.
3. Жанрова пиеса с импровизации – по избор.
4. Charlie Parker – “Now’s the time” или “Billie’s bounce” – импровизация върху блус схема.

ТРОМПЕТ

1. Томаш Станко – етюд № 1 (из „Мелодични етюди) и гами до 4 знака.
2. Ерол Гарнер – “Мъгливо”.
3. Жанрова пиеса – по избор на кандидата.
4. Жанрова пиеса с импровизация по избор на кандидата.

ЦУГТРОМБОН

1. Дж. Арнолд – етюд № 11 от “Избрани етюди за тромбон в естраден и джазов стил”- съст. Ил. Ненов и гами до 4 знака.
2. Карлстон – “Джа-да”, из албума “Тромбон в джаза”.
3. Янко Миладинов – “За тебе бях”.
4. Жанрова пиеса с импровизация – по избор на кандидата.

КИТАРА

1. А. Бариос-Мангоре – “Етюд тремоло” (El ultimo canto) и гами определени чрез жребий в момента на изпита.
2. Joe Pass – “Sevenths”.
3. Жанрова пиеса – по избор на кандидата.
4. Свирене на *prima vista* и акомпанимент по буквени означения.

БАС КИТАРА

1. Мажорни и минорни гами до 7 знака и септакорди, включващи 1,3,5 /5-/, /5+/, 6,7, /7+/ степени, изтеглени чрез жребий от кандидат-студента.
2. Етюд № 24 от С. Венков.
3. “Take The A Train” – Б. Стрейхорн с акомпанимент и един хорос.
4. Една солова жанрова пиеса – по избор на кандидат-студента, с един хорос.
5. Четене на непознат нотен текст от пръв поглед и акомпанимент по буквени означения, зададени от комисията.

Забележка: Етюд № 24 е от сборника “33 етюда за бас китара” от С. Венков. “Take the A Train” е от сборника “18 варианта на “Take the A Train” – за контрбас и бас китара от С. Венков.

КОНТРАБАС

1. Разновидности на мажор и минор в тоналностите E, F, G, Ab, A, Bb, B и септакорди.
2. Йозеф Щорх – етюд № 17 или 23 и Етюд № 16 от С. Венков.
3. “Take the A Train” – Б. Стрейхорн. (един от вариантите).
4. Жанрова пиеса – по избор на кандидата.

Забележка: Етюдите № 17 и 23 за контрабас са от “32 Etuden für Kontrabass” – Josef Manuel Schtorch. Етюд № 16 е от сборника “33 етюда за бас китара” от С. Венков. Пиесата “Take the A Train” е от сборника “18 варианта на “Take the A Train” – за контрбас и бас китара от С. Венков.

УДАРНИ ИНСТРУМЕНТИ

1. Джаз стандарт – по избор (суинг или латин).
2. Христо Йоцов – етюд № 2 за комплект барабани.
3. Joachim Sponsele “Get Hip” за комплект барабани.
4. Свободна импровизация за комплект барабани.

ПОП И ДЖАЗ ПЕЕНЕ

Първи етап

Изпълнение на 3 песни със съпровод на пиано от областта на поп и джаз музиката, от които най-малко една от български композитор.

Втори етап

1. Изпълнение на 3 песни със значителна трудност със съпровод на пиано, от които най-малко една от български композитор. Могат да бъдат изпълнени и арии от мюзикъли или песни със стилова насоченост “джаз”.

2. Изпит по актьорско майсторство и пластика, който включва:

- а) изпълнение на стихотворение, басня или монолог по избор на кандидата;
- б) изпълнение на танц, предварително подготвен от кандидата.

Забележка: *Песните от двата етапа се изпълняват с микрофон. Кандидатите сами си осигуряват корепетитор, а за танца – аудио запис на CD-носител.*

Трети етап

Устен изпит по солфеж и теория на музикалните елементи, който включва:

а) изпяване на солфеж в тоналност до два знака, с алтерации, по зададен тон „ла”;

б) въпроси по теория на музикалните елементи по следния конспект:

1. Разпределение на тоновия обем по октави.
2. Диатонични и хроматични цели тонове и полутонове. Енхармонизъм.
3. Лад, тоналност и гама. Квинтов и квартав кръг.
4. Разновидности на мажора и минора.
5. Нотни ключове.
6. Интервали.
7. Синкоп. Видове синкопи.
8. Акорди. Видове тризвучия, четиризвучия и техните обръщения.

в) познаване и построяване на интервали (мелодични, хармонични), акорди (видове тризвучия и мажорно-малкия септакорд и техните обръщения) и разновидности на мажора и минора, както и тяхното построяване по зададен тон.

СПЕЦИАЛНОСТ

“БАЛЕТНО ИЗКУСТВО – БАЛЕТНА ПЕДАГОГИКА”

I. Практически изпит – по приложения конспект.

II. Теоретичен изпит – събеседване по приложения конспект.

КОНСПЕКТ

за ПРАКТИЧЕСКИ ИЗПИТ И ТЕОРЕТИЧЕН ИЗПИТ

за кандидатстудентския изпит по специалността

“БАЛЕТНО ИЗКУСТВО – БАЛЕТНА ПЕДАГОГИКА”

I.

1. Балетен педагог – същност на професията. Роля и значение за формиране на балетния педагог.

2. Battement tendu: видове, основни методически правила, значение.

3. Sissonne fermée: в коя група на Allegro се числи? Правила, значение. Sissonne fondu – прилика и разлика със sissonne fermée.

II.

1. Специфика на педагогическата работа в учебното заведение

2. Battement tendu jeté: видове, основни методически правила, значение

3. Pas échappé: в коя група на Allegro се числи? Основни правила на изпълнението, значение.

III.

1. Специфика на педагогическата работа в театъра.

2. Rond de jambe – видове, значение. Анализ на grand rond de jambe.

3. Pas jeté: видове, значение. В коя група на Allegro се числят?

IV.

1. Задачи на балетния педагог в работата му с начинаещи и напреднали – същност и различия.

2. Battement fondu: видове, основни правила, значение.

3. Pas assemblé: видове; всеки отделен вид към коя група в Allegro се числи? Значение.

Методически анализ на petit assemblé.

V.

1. Значение и последователност на екзерсиса. Построяване на урока
2. Battement frappé: видове, основни правила, значение.
3. Sissonne ouverte: към коя група на Allegro се числи? Видове, значение. Методически анализ на sissonne ouverte без придвижване.

VI.

1. Качества, които трябва да притежава балетният педагог.
2. Fouetté: видове, значение. Основни правила на изпълнение.
3. Pas de bourrée: видове, значение. Pas de bourrée dessus-dessous – анализ.

VII.

1. Ролята на балетния педагог и значението на личностните му качества за професионалното възпитание на балетния артист.
2. Pas coupe: основни правила, значение.
3. Grand fouetté sauté в arabesque. Анализ.

ЛИТЕРАТУРА

- Тарасов, Н.** Классический танец. Москва, "Искусство", 1981.
- Ваганова, А.** Основы классического танца. Ленинград, "Искусство", 1963.
- Базарова, Н., В. Мей.** Азбука классического танца. Ленинград, "Искусство", 1983.
- Кастровицкая, В., А. Писарев.** Школа классического танца. Ленинград, "Искусство", 1986.
- Ваганова, А.** Статьи, воспоминания, материалы. Ленинград – Москва, "Искусство", 1958.
- История русского балета. Москва, "Советская Россия", 1965.
- Богоева, К.** Класически танц. София, 1985.

2018-2019 учебна година